Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

RAPORT DE PROGRES

privind implementarea Programului național de dezvoltare locală „Satul European” 2024–2028

pentru anul 2025

Chișinău, 2026

Sumar executiv

Programul Național de Dezvoltare Locală „Satul European” pentru anii 2024–2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 216/2024, reprezintă cadrul strategic prin care Guvernul asigură modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și sociale a localităților din Republica Moldova, în concordanță cu obiectivele Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și ale Strategiei naționale de dezvoltare regională 2022–2028.

Scopul implementării Programului constă în accelerarea procesului de îmbunătățire a condițiilor de trai, prin dezvoltarea infrastructurii publice locale, creșterea accesului populației la servicii de calitate și consolidarea capacității autorităților publice locale în gestionarea proiectelor de dezvoltare.

În perioada de raportare aferentă anului 2025, intervențiile au fost orientate spre asigurarea continuității proiectelor inițiate anterior, extinderea programelor existente și valorificarea noilor oportunități de finanțare, inclusiv prin lansarea Programului „Europa este aproape”, destinat modernizării infrastructurii rutiere locale.

În acest context, implementarea Programului s-a axat pe realizarea obiectivelor specifice stabilite, după cum urmează:

1. Asigurarea accesului îmbunătățit la infrastructura tehnico-edilitară locală

Pe parcursul perioadei de raportare, acțiunile întreprinse au vizat dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de bază, contribuind la creșterea accesului populației la servicii esențiale.

- În domeniul alimentării cu apă, au fost implementate proiecte de extindere și reabilitare a sistemelor centralizate, fiind realizate 45 de proiecte (inclusiv un proiect major), cu o valoare totală de peste 135 milioane lei.
- În domeniul canalizării, au fost implementate 3 proiecte, cu o valoare de aproximativ 12,5 milioane lei, contribuind la îmbunătățirea condițiilor sanitare în localitățile beneficiare.
- În ceea ce privește iluminatul public, au fost realizate 19 proiecte de modernizare și extindere a sistemelor, în valoare de peste 21 milioane lei, ceea ce a condus la sporirea siguranței și confortului cetățenilor.
- Totodată, în domeniul documentațiilor de urbanism nu au fost înregistrate proiecte implementate în perioada de raportare, ceea ce indică necesitatea intensificării eforturilor în acest sector.

2. Îmbunătățirea calității infrastructurii sociale locale

Intervențiile realizate au fost orientate spre dezvoltarea infrastructurii sociale, având un impact direct asupra calității vieții populației.

- Astfel, au fost realizate 69 de proiecte privind construcția, renovarea și reabilitarea clădirilor publice, inclusiv prin aplicarea măsurilor de eficiență energetică, cu o valoare totală de peste 104 milioane lei.
- În domeniul energiei regenerabile, au fost implementate 5 proiecte, cu o valoare de 1,94 milioane lei, contribuind la diversificarea surselor de energie și la reducerea costurilor energetice.
- În ceea ce privește infrastructura sportivă și recreativă, au fost realizate 52 de proiecte, în valoare de peste 74 milioane lei, contribuind la dezvoltarea activităților sportive și la promovarea unui stil de viață sănătos.
- Pentru dezvoltarea serviciilor sociale destinate categoriilor vulnerabile, au fost implementate 3 proiecte, cu o valoare de 5,4 milioane lei.
- De asemenea, au fost realizate 33 de proiecte în domeniul restaurării patrimoniului cultural și istoric, cu o valoare de peste 39 milioane lei, contribuind la conservarea identității culturale locale.

3. Consolidarea capacității autorităților publice locale

În anul 2025, au fost continuate acțiunile de sprijinire a autorităților publice locale în vederea creșterii capacității de implementare a proiectelor și atragere a investițiilor.

Astfel, au fost susținute 8 proiecte finanțate din surse externe, prin asigurarea cofinanțării necesare, în valoare de 3,2 milioane lei.

Totodată, au fost continuate măsurile de consolidare instituțională inițiate în anul 2024, însă nivelul de dezvoltare a capacităților APL rămâne sub nivelul necesar pentru implementarea eficientă a proiectelor.

În contextul lansării noilor apeluri de proiecte în 2025, au fost organizate 6 sesiuni de instruire cu peste 500 de beneficiari în cadrul programului „Europa este Aproape”și 1 sesiune de instruire cu peste 100 de beneficiari în cadrul programului „Servicii de creșe publice – Părinți angajați, copii la creșe”.

4. Implementarea programului și managementul acestuia

Implementarea Programului Național „Satul European” a fost susținută prin continuarea Programului „Satul European-2” și „Servicii de Creșă Publice” - 2 în cadrul cărora au fost semnate 868 contracte de finanțare, fiind finalizate 238 de proiecte.

De asemenea, a fost lansat Programul „Europa este aproape”, în cadrul căruia au fost aprobate și lansate 353 de proiecte de dezvoltare locală, dintr-un total de 579 incluse

în Documentul unic de program 2025–2027. În perioada de raportare au fost finalizate 38 de proiecte de modernizare a infrastructurii rutiere locale sau de interes raional.

În contextul realizării Agendei de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027 „Îmbunătățire a calității, relevanței și incluziunii educației prin îmbunătățire a accesului la învățământul preșcolar, primar și secundar", Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, cu suportul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, au lansat la data de 17.12.2025 concursul „Servicii de creșe publice – Părinți angajați, copii la creșe" în cadrul căruia au fost depuse 102 inițiative de creare/extindere a grupelor de creșe publice în beneficiul copiilor și familiilor.

Analiza rezultatelor Programului în perioada de raportare relevă o consolidare a intervențiilor orientate direct către dezvoltarea locală, prin valorificarea mecanismelor existente și extinderea acestora în cadrul Programului „Satul European-2". Acest program a constituit principalul instrument operațional de susținere a autorităților publice locale, oferind continuitate investițiilor și asigurând un cadru stabil pentru realizarea proiectelor prioritare la nivel comunitar. În acest context, volumul ridicat al proiectelor contractate și implementate a contribuit la accelerarea proceselor de dezvoltare locală în majoritatea regiunilor țării.

Prin implementarea proiectelor din cadrul „Satul European-2", s-a înregistrat o creștere a capacității localităților de a răspunde necesităților imediate ale populației, în special în domeniul infrastructurii de bază și al serviciilor publice locale. Intervențiile realizate au depășit dimensiunea strict investițională, contribuind inclusiv la crearea unor condiții mai favorabile pentru dezvoltarea economică locală și pentru menținerea populației în mediul rural.

Lansarea Programului „Europa este aproape" marchează o etapă complementară în dezvoltarea locală, prin orientarea intervențiilor către infrastructura rutieră locală și îmbunătățirea conectivității teritoriale. Prin această inițiativă, Programul își extinde impactul asupra mobilității populației și accesului la servicii, contribuind la reducerea izolării unor localități și la integrarea acestora în rețelele economice și sociale regionale.

Totodată, complementaritatea dintre „Satul European-2" și „Europa este aproape" creează premisele unei abordări integrate a dezvoltării locale, în care investițiile în infrastructura tehnico-edilitară și socială sunt susținute de intervenții în domeniul infrastructurii rutiere. Această abordare permite valorificarea mai eficientă a investițiilor realizate și amplificarea impactului acestora asupra dezvoltării comunităților.

Implementarea Programului în anul 2025 evidențiază, de asemenea, o implicare mai activă a autorităților publice locale în procesul de prioritizare a investițiilor. Experiența acumulată în cadrul „Satul European-2" a contribuit la îmbunătățirea proceselor de planificare la nivel local, însă persistă diferențe între localități în ceea ce privește capacitatea de pregătire și implementare a proiectelor, ceea ce influențează ritmul de valorificare a oportunităților oferite de Program.

În același timp, se constată necesitatea unei corelări mai riguroase între planificarea investițiilor și capacitatea efectivă de implementare la nivel local, în special în contextul gestionării unui număr mare de proiecte. În acest sens, eficientizarea proceselor administrative și consolidarea mecanismelor de coordonare între instituțiile implicate devin esențiale pentru asigurarea unui impact sustenabil al intervențiilor.

Un alt aspect relevant pentru dezvoltarea locală îl constituie asigurarea sustenabilității investițiilor realizate. Menținerea funcționalității infrastructurii dezvoltate în cadrul Programului necesită o implicare constantă a autorităților publice locale în administrarea și operarea serviciilor, precum și identificarea unor soluții eficiente de gestionare pe termen lung.

În ansamblu, evoluțiile înregistrate în anul 2025 confirmă faptul că Programul „Satul European", prin componenta „Satul European-2" și prin lansarea Programului „Europa este aproape", contribuie la consolidarea unui model de dezvoltare locală bazat pe investiții integrate, orientate către necesitățile reale ale comunităților și către creșterea calității vieții populației.

Matricea indicatorilor de monitorizare

Obiective specifice	**Indicatori de impact**	**Indicatori de rezultat/produs**	**Progresul înregistrat în 2025**
Asigurarea accesului îmbunătățit la infrastructura tehnico-edilitară locală a 532000 cetățeni până în 2028	Rata de acces a populației la sisteme centralizate de aprovizionare cu apă potabilă	• Lungimea rețelelor de apeduct construite/reabilitate (km) • Număr de stații de captare a apei potabile construite/reabilitate • Număr de stații tratare a apei potabile construite/reabilitate • Numărul populației cu acces îmbunătățit la infrastructura de alimentare cu apă potabilă	• 220,59 km lungimea rețelelor de apeduct construite/reabilitate (km) • 0 stații de captare a apei potabile construite/reabilitate • 13 stații tratare a apei potabile construite/reabilitate • 52351 locuitori cu acces îmbunătățit la infrastructura de alimentare cu apă potabilă
	Rata de acces a populației la sisteme	• Lungimea rețelelor de canalizare	•6,93 km Lungimea rețelelor de canalizare construite/reabilitate

	centralizate de canalizare	construite/reabilitate (km) • Număr de rețele de canalizare construite/reabilitate • Număr de stații de epurare a apelor uzate construite/reabilitate • Numărul populației cu acces îmbunătățit la infrastructura de canalizare	(km) • 2 stații de epurare a apelor uzate construite/reabilitate • 1063 locuitori cu acces îmbunătățit la infrastructura de canalizare
	Ponderea localităților cu sisteme de iluminat public funcțional	• Lungimea rețelelor de iluminat public construite/reabilitate • Număr de corpuri de iluminat instalate • Numărul populației cu acces îmbunătățit la iluminat public	• 164,02 km rețele de iluminat public construite/reabilitate • 3780 corpuri de iluminat instalate • 30126 locuitori cu acces îmbunătățit la iluminat public
	Ponderea localităților cu documentație de urbanism aprobată și în vigoare	• Numărul de planuri urbanistice elaborate	0
Îmbunătățirea calității infrastructurii sociale locale în 500 localități până în anul 2028	Ponderea clădirilor publice locale reabilitate	• Număr de clădiri ale instituțiilor educaționale reabilitate • Număr de instituții educaționale dotate • Număr de instituții de ocrotire a sănătății construite/reabilitate • Număr de clădiri administrative reabilitate • Numărul populației cu acces îmbunătățit la	• 57 de clădiri ale instituțiilor educaționale reabilitate • 4 centre de ocrotire a sănătății construite/reabilitate • 15 clădiri administrative reabilitate 95013 beneficiari dintre care 10403 elevi și copii cu acces îmbunătățit la infrastructura socială

		infrastructura socială	
	Ponderea surselor de energie regenerabilă în total consumul energetic	• Clădiri administrative dotate cu sisteme fotovoltaice • Instituții de educație dotate cu sisteme fotovoltaice • Instituții de sănătate dotate cu sisteme fotovoltaice • Centrale electrice solare/eoliene construite • Stații termice pe biomasă • Centrale pe biogaz construite	• 2 instituții de educație dotate cu sisteme fotovoltaice • 1 instituție de cultură dotată cu sisteme fotovoltaice
	Ponderea localităților cu infrastructură locală de recreere de calitate	• Terenuri sportive construite/reabilitate • Terenuri de joacă construite/reabilitate • Zone verzi amenajate/reabilitate • Populație cu acces la infrastructură de recreere îmbunătățită	• 25 terenuri sportive construite/reabilitate • 13 terenuri de joacă construite/reabilitate • 8 zone verzi parcuri amenajate/reabilitate • 59116 locuitori cu acces la infrastructură de recreere îmbunătățită
	Rata de acces a populației din grupuri vulnerabile la servicii specializate de calitate	• Centre pentru persoane cu necesități speciale construite/reabilitate • Aziluri de bătrâni construite/reabilitate • Centre pentru mame aflate în dificultate construite/reabilitate • Servicii sociale dezvoltate • Populație cu acces la servicii specializate	• 1 Centru de Reabilitare și Protectie Socială a copiilor în situații de risc. • Beneficiari: 106 copii (dintre care și 48 copii invalizi, 3 persoane refugiate) și 12 angajați ai centrului; Beneficiari indirecți: 140 copii din familii social-vulnerabile,

	Ponderea localităților cu acces la edificii culturale construite/reconstruite /echipate	• Instituții culturale construite/reabilitate • Instituții culturale dotate cu echipamente și mobilier • Obiective de arhitectură rurală construite/reabilitate • Monumente și structuri istorice restaurate • Populație cu acces la edificii culturale	• 32 Instituții culturale construite/rehabilitate; • 1 Monument istoric restaurat; • 2 Muzee renovate; • 66422 locuitori cu acces la edificii culturale, 1712 membrii ai colectivelor artistice.
Consolidarea capacității a 400 de angajați ai autorităților publice locale în implementarea proiectelor, accesarea și atragerea investițiilor până în 2028	Reflectată la indicatorii de impact din cadrul obiectivelor specifice 2 și 3	• Numărul de proiecte atrase din partea donatorilor • Valoarea proiectelor de dezvoltare locală atrase din partea donatorilor	8 proiecte finalizate prin acordarea sprijinului financiar pentru asigurarea cofinanțării contribuției autorităților publice locale (APL) în cadrul proiectelor de dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare și sociale, finanțate din surse de asistență externă. • Valoarea totală a proiectelor: 15830497,0 lei Alocat din FNDRL: 3758083,41 lei

5. Principalele probleme, obstacole sau deficiențe, lecțiile învățate și propunerile de îmbunătățire

Implementarea Programului în perioada de raportare aferentă anului 2025 a evidențiat, pe lângă progresele înregistrate, un set de provocări structurale și operaționale care influențează ritmul și eficiența realizării intervențiilor.

Printre principalele probleme identificate se evidențiază capacitatea instituțională limitată a autorităților publice locale, în special în ceea ce privește elaborarea proiectelor, gestionarea procedurilor de achiziții publice și implementarea eficientă a investițiilor. Aceste constrângeri au determinat diferențe semnificative între localități în valorificarea oportunităților oferite de Program. Totodată, durata îndelungată a procedurilor de achiziții publice, întârzierile în semnarea contractelor de finanțare și fluctuațiile prețurilor în

sectorul construcțiilor au afectat calendarul de implementare, generând întârzieri sau menținerea unor proiecte în stadii incipiente.

Un alt aspect relevant îl constituie progresul neuniform pe domenii de intervenție, fiind constatate întârzieri semnificative în elaborarea documentațiilor de urbanism și în promovarea unor acțiuni normative planificate, inclusiv neinițierea sau nerealizarea unor măsuri prevăzute în Planul de acțiuni. De asemenea, corelarea insuficientă între planificarea investițiilor și capacitatea efectivă de implementare la nivel local, în contextul unui volum ridicat de proiecte, a generat presiuni asupra mecanismelor administrative și de coordonare.

În același timp, asigurarea sustenabilității investițiilor rămâne o provocare, fiind necesară o implicare mai activă a autorităților publice locale în operarea și întreținerea infrastructurii create, precum și identificarea unor modele eficiente de gestionare pe termen lung.

Experiența implementării Programului în anul 2025 a permis conturarea unor lecții importante. Astfel, s-a evidențiat necesitatea consolidării continue a capacităților APL, inclusiv prin instruiri și asistență tehnică adaptată nevoilor reale. De asemenea, a devenit evidentă importanța unei planificări integrate și realiste a investițiilor, corelate cu resursele disponibile și cu capacitatea administrativă existentă. Complementaritatea programelor „Satul European-2” și „Europa este aproape” a demonstrat eficiența unei abordări integrate, însă aceasta necesită mecanisme de coordonare mai bine consolidate.

În vederea îmbunătățirii implementării Programului, se impune adoptarea unor măsuri orientate spre eficientizarea proceselor și consolidarea impactului intervențiilor. În acest sens, este necesară simplificarea și accelerarea procedurilor de achiziții publice, reducerea duratei de contractare și operaționalizarea unor mecanisme mai flexibile de implementare. Totodată, se recomandă intensificarea măsurilor de sprijin pentru autoritățile publice locale, inclusiv prin dezvoltarea unor instrumente standardizate pentru elaborarea proiectelor și prin extinderea programelor de instruire.

De asemenea, se impune îmbunătățirea procesului de planificare strategică, prin corelarea mai riguroasă a investițiilor cu capacitatea de implementare și prin prioritizarea intervențiilor cu impact major. Consolidarea mecanismelor de monitorizare și evaluare, inclusiv prin utilizarea instrumentelor digitale, precum și întărirea coordonării interinstituționale sunt esențiale pentru asigurarea unei implementări eficiente și transparente.

În ansamblu, abordarea acestor provocări și valorificarea lecțiilor învățate vor contribui la creșterea eficienței Programului și la maximizarea impactului acestuia asupra dezvoltării comunităților locale.

6. Concluzii și recomandări

Implementarea Programului Național de Dezvoltare Locală „Satul European” pentru anii 2024–2028, în perioada de raportare aferentă anului 2025 confirmă continuitatea eforturilor Guvernului în direcția dezvoltării infrastructurii locale și îmbunătățirii condițiilor de trai ale populației. Programul a reprezentat în continuare un instrument esențial pentru realizarea obiectivelor strategice stabilite în cadrul Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și al Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2022–2028.

Pe parcursul anului 2025, a fost asigurată consolidarea intervențiilor inițiate în anul precedent, fiind înregistrate progrese semnificative în implementarea proiectelor de dezvoltare locală, atât în domeniul infrastructurii tehnico-edilitare, cât și în cel al infrastructurii sociale. Totodată, lansarea Programului „Europa este aproape” a extins aria de intervenție a Programului, contribuind la modernizarea infrastructurii rutiere locale și la îmbunătățirea conectivității teritoriale.

În domeniul infrastructurii tehnico-edilitare, rezultatele obținute indică o creștere a volumului investițiilor și o extindere a proiectelor de dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și iluminat public. Aceste intervenții contribuie direct la îmbunătățirea accesului populației la servicii publice esențiale și la creșterea nivelului de trai în localitățile beneficiare. Cu toate acestea, progresul înregistrat nu este uniform, fiind constatate întârzieri în anumite domenii, în special în elaborarea documentațiilor de urbanism, unde nu au fost înregistrate rezultate în anul de raportare.

În ceea ce privește infrastructura socială, perioada de raportare a fost caracterizată printr-o intensificare a investițiilor în construcția, renovarea și reabilitarea clădirilor publice, dezvoltarea infrastructurii sportive și recreative, precum și restaurarea patrimoniului cultural. Aceste intervenții au avut un impact direct asupra creșterii calității serviciilor publice oferite cetățenilor și asupra dezvoltării comunităților locale. Totodată, proiectele implementate în domeniul energiei regenerabile contribuie la promovarea eficienței energetice și la reducerea costurilor pe termen lung.

Un rol important în dezvoltarea infrastructurii sociale îl ocupă și componenta dedicată serviciilor de educație timpurie. În acest sens, în cadrul Programului „Servicii de Creșă Publice”, în anul 2025 au fost înregistrate progrese în implementarea proiectelor, fiind finalizate 6 obiective, ceea ce contribuie la extinderea accesului copiilor de vârstă antepreșcolară la servicii de îngrijire și educație de calitate.

De asemenea, în vederea continuării acestor intervenții, la data de 17 decembrie 2025 a fost lansat apelul de concurs „Servicii de creșe publice – Părinți angajați, copii la creșe”, ediția III, orientat spre sprijinirea autorităților publice locale în dezvoltarea și extinderea serviciilor de creșă. Noul apel are ca obiectiv creșterea gradului de acoperire cu servicii de educație timpurie, facilitarea participării părinților pe piața muncii și asigurarea unor condiții moderne și sigure pentru îngrijirea copiilor.

Un element important al implementării Programului îl constituie sprijinirea autorităților publice locale în atragerea și gestionarea resurselor financiare, inclusiv prin asigurarea cofinanțării proiectelor finanțate din surse externe. Cu toate acestea, capacitatea instituțională a APL rămâne limitată, fiind identificate în continuare dificultăți în elaborarea și implementarea proiectelor, precum și în gestionarea procedurilor de achiziții publice.

De asemenea, analiza implementării Programului relevă existența unor constrângeri structurale care afectează ritmul de realizare a proiectelor. Printre acestea se numără durata îndelungată a procedurilor de achiziții publice, fluctuațiile prețurilor în sectorul construcțiilor, precum și întârzierile în semnarea contractelor de finanțare. Aceste aspecte au condus la existența unui număr semnificativ de proiecte aflate în diferite etape de implementare sau nelansate, ceea ce impune necesitatea unor măsuri suplimentare pentru accelerarea procesului de implementare.

Totodată, interpretarea rezultatelor Programului trebuie realizată în contextul metodologiei de monitorizare și raportare aplicate. Numărul proiectelor raportate ca finalizate reflectă exclusiv proiectele care au parcurs integral procesul de implementare și au fost recepționate final, conform prevederilor legale. În consecință, un număr semnificativ de proiecte aflate în stadii avansate de execuție și pentru care au fost valorificate resurse financiare în anul 2025 nu sunt reflectate în indicatorii privind proiectele finalizate. Aceeași situație este valabilă și în domeniul elaborării documentațiilor de urbanism, unde specificul procedurilor de avizare și coordonare presupune termene extinse de realizare. Diferențele dintre alocațiile planificate și valorificarea efectivă a resurselor financiare sunt influențate de particularitățile procesului de implementare, inclusiv de ajustările regulatorii, actualizarea documentațiilor tehnico-economice, fluctuațiile costurilor în sectorul construcțiilor și procedurile de achiziții publice.

În anul 2025, prioritatea a fost acordată finalizării proiectelor contractate în cadrul Programului „Satul European-2”, precum și lansării și implementării Programului „Europa este Aproape”, conceput ca o etapă complementară și premergătoare noilor investiții de dezvoltare locală. Astfel, resursele instituționale și financiare au fost concentrate asupra implementării proiectelor aflate în derulare și asupra extinderii sprijinului acordat autorităților publice locale, asigurând continuitatea intervențiilor și creând premise pentru inițierea unor noi etape investiționale.

În același timp, managementul programului a demonstrat o capacitate sporită de mobilizare a resurselor financiare și de coordonare a intervențiilor, fiind înregistrate progrese în implementarea Programului „Satul European-2” și în lansarea noilor inițiative. Cu toate acestea, neinițierea Programului „Satul European-3” în anul 2025 indică existența unor decalaje între planificarea strategică și implementarea efectivă a acțiunilor.

Comparativ cu anul 2024, implementarea Programului în 2025 evidențiază o creștere a numărului de proiecte și a volumului investițiilor, precum și o diversificare a domeniilor de intervenție. Astfel, către finele anului 2025, gradul de valorificare a alocațiilor pentru programele de dezvoltare locală a atins nivelul de 99,9%, fiind înregistrate debursări efective în valoare de cca 1,45 miliarde lei (1.450.101.983,05 lei). Totodată, s-a înregistrat un progres substanțial în finalizarea proiectelor, fiind raportate 232 de proiecte finalizate în cadrul Programului SE-2, 6 proiecte în cadrul Programului „Servicii de Creșă Publice" și 38 de proiecte în cadrul Programului „Europa este Aproape" Aceste evoluții reflectă consolidarea mecanismelor de finanțare și a capacității instituționale la nivel central. Cu toate acestea, persistența unor dificultăți la nivel local subliniază necesitatea continuării eforturilor de sprijinire a autorităților publice locale.

În acest context, pentru asigurarea implementării eficiente a Programului și atingerea obiectivelor stabilite până în anul 2028, se impune adoptarea următoarelor măsuri:

- accelerarea implementării proiectelor aflate în derulare și reducerea numărului de proiecte nelansate;
- simplificarea și eficientizarea procedurilor de achiziții publice, în vederea reducerii termenelor de implementare;
- consolidarea capacităților instituționale ale autorităților publice locale, inclusiv prin instruiri și asistență tehnică specializată;
- îmbunătățirea procesului de planificare și corelare a resurselor financiare cu necesitățile reale de implementare;
- intensificarea procesului de monitorizare și evaluare a progresului proiectelor, inclusiv prin utilizarea instrumentelor digitale;
- asigurarea unei coordonări mai eficiente între instituțiile responsabile de implementarea Programului;
- identificarea și atragerea suplimentară a surselor externe de finanțare, pentru a acoperi necesitățile investiționale.

Perioada de raportare marchează un progres important în implementarea Programului Național de Dezvoltare Locală „Satul European", confirmând relevanța și eficiența acestuia ca instrument de dezvoltare a comunităților locale. Rezultatele obținute demonstrează impactul pozitiv al investițiilor realizate, dar evidențiază, totodată, necesitatea continuării reformelor și a consolidării mecanismelor de implementare, pentru a asigura atingerea obiectivelor stabilite și dezvoltarea durabilă a localităților din Republica Moldova.

Progresul realizării acțiunilor incluse în Planul de acțiuni pentru 2025

Nr. crt.	Acțiuni	Indicatori de monitorizare	Costuri estimative, mil. lei	Termeni de implementare	Surse de finanțare, mil. lei				Responsabili	Progresul înregistrat în 2025
					Bugetul de stat		APL beneficiare	Alte surse		
					FNDRL	parteneri de dezvoltare				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Obiectivul specific 1. Asigurarea accesului îmbunătățit la infrastructura tehnico-edilitară locală a 532 de mii de cetățeni până în anul 2028										
1.1.	Sprijinirea APL în dezvoltarea, în reabilitarea și în modernizarea sistemelor centralizate de alimentare cu apă	Total – 165 de proiecte implementate: 2024 – 30; **2025 – 40**; 2026 – 40; 2027 – 40; 2028 – 15	Planificat 1,320 mil. lei 2024 – 240; **2025 – 320**; 2026 – 320; 2027 – 320; 2028 – 120	2024-2028	135 mil *Notă Cost efectiv pentru proiecte în implementare: 373 mil	-	-	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**Realizat** SE-1= 1 proiect, Cost 2025: 401.636,98 lei SE-2= 44 proiecte, Cost 2025= 134.608.317,74 lei Beneficiari: 49.389 locuitori

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.2.	Sprijinirea APL în dezvoltarea, reabilitarea și în modernizarea sistemelor centralizate de canalizare	Total – 85 de proiecte implementate: 2024 – 10; **2025 – 20**; 2026 – 20; 2027 – 20; 2028 – 15	Planificat 680 mil. lei 2024 – 80; **2025 – 160**; 2026 – 160; 2027 – 160; 2028 – 120	2024-2028	12,5 mil *Notă Cost efectiv pentru proiecte în implementare: 154,5 mil	-	-	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**Realizat parțial** SE-2=3 proiecte, Cost 2025= 12.585.332,02 lei Beneficiari: 1063 locuitori
1.3.	Sprijinirea APL în dezvoltarea și în extinderea sistemelor publice de iluminat public	Total – 100 de proiecte implementate: 2024 – 15; **2025 – 25**; 2026 – 25; 2027 – 20; 2028 – 15	Planificat 100 mil. lei 2024 – 15; **2025 – 25**; 2026 – 25; 2027 – 20; 2028 – 15	2024-2028	21 mil *Notă Cost efectiv pentru proiecte în implementare: 31,7 mil	-	526 mii	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**Realizat parțial** SE-2 = 19 proiecte, Cost2025 = 21.068.138,80 lei Beneficiari: 28.624 locuitori

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.4.	Sprijinirea APL în elaborarea documentației de urbanism	Total – 50 de proiecte implementate 2024 – 5; **2025 – 10**; 2026 – 10; 2027 – 10; 2028 – 15	Planificat 25 mil. lei 2024 – 2,5; **2025 – 5**; 2026 – 5; 2027 – 5; 2028 – 7,5	2024-2028	- *Notă Cost efectiv pentru proiecte în implementare: 6,5 mil	-	-	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**Nerealizat** - 0 proiecte
1.5.	Revizuirea cadrului normativ prin prisma promovării principiilor de licențiere și de regionalizare a serviciilor publice	1 proiect de lege aprobat prin hotărârea Guvernului și promovat în Parlament	1	trim. IV, 2025	-	-	-	Bugetul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	**Realizat** Acțiunea a fost realizată în 2024, prin adoptarea Legii nr. 133/2024 de modificare a Legii nr. 303/2013. Noile prevederi consolidează reglementarea operatorilor de către ANRE, introduc obligativitatea delegării

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
										serviciilor pentru APL-urile cu peste 3.000 locuitori și susțin procesul de regionalizare a serviciilor AAS.
1.6.	Elaborarea secțiunii specializate apă și canalizare a Planului de amenajare a teritoriului național și dezvoltarea mecanismelor de finanțare coordonate la nivel național (finanțare prin grant, aprobat de către Banca Mondială)	1 proiect de lege aprobat prin hotărârea Guvernului și promovat în Parlament	20	trim. IV, 2027	-	-	-	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**În proces de realizare** - La 18 februarie 2025 a fost semnat contractul de servicii pentru elaborarea secțiunii „Apă și sanitație” a Planului Național de Amenajare a Teritoriului, cu durată de 24 de luni; - Procesul este etapizat și include elaborarea documentelor de fundamentare, a

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
										planului investițional pe termen lung și a strategiei de finanțare; - Raportul de inițiere și Tema-program au fost recepționate la 15 martie 2025 și aprobate la 16 aprilie 2025; - Ulterior, a continuat colectarea datelor privind infrastructura și operatorii din sector; - Studiul de fezabilitate este în curs de elaborare, cu un progres estimat de circa 80%; În continuare, urmează elaborarea secțiunii specializate și a

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
										mecanismelor de finanțare la nivel național, conform calendarului stabilit.
1.7	Identificarea soluțiilor alternative de epurare a apelor uzate în localitățile mici (cu o concentrație a apelor uzate mai mici de 2000 EL)	1 proiect de hotărâre a Guvernului aprobat	1	trim. IV, 2025	-	-	-	Bugetul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Mediului; Ministerul Sănătății	**Realizat** Acțiunea a fost realizată în 2024, prin aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 508/2024 privind reglementarea sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate.
1.8.	Elaborarea Metodologiei (cu titlu de recomandare) pentru calculul tarifelor/taxelor pentru servicii de iluminat public	1 proiect de hotărâre a Guvernului aprobat	2	trim. IV, 2026	2	-	-	Bugetul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	**Neinițiat**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.9.	Analiza de impact al actelor normative ce reglementează procesul de elaborare a documentațiilor de planificare a teritoriului și de urbanism	1 raport aprobat	3	trim.IV, 2025	-	-	-	Bugetul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	**Nerealizat**
1.10.	Elaborarea noilor acte normative în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului	NCM-uri actualizate, aprobate de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	5	trim.IV, 2027	-	-	-	Bugetul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	**Realizat** Au fost aprobate 2 documente normative în construcții: NCM B.01.05:2025 „Urbanism. Sistematizarea și regimul de constare a localităților urbane și rurale”; NCM B.01.07:2025 „Avizele necesare pentru aprobarea documentației de urbanism.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
										Regulamentul-cadru privind emiterea Avizului pe domeniul de competență asupra documentației de urbanism".
Obiectivul specific 2. Îmbunătățirea calității infrastructurii sociale locale în 500 de localități până în anul 2028										
2.1.	Sprijinirea APL în construcția, renovarea și reabilitarea clădirilor publice, inclusiv prin măsuri de eficiență energetică	Total – 180 de proiecte implementate: 2024 – 30; **2025 – 45**; 2026 – 45; 2027 – 40; 2028 – 20	Planificat 1,625 mil. lei 2024 – 270,81; **2025 – 406,215**; 2026 – 406,215; 2027 – 406,215; 2028 – 135,545	2024-2028	104,8 Mil *Notă Cost efectiv pentru proiecte în implementare: 115 mil	-	14,8	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**Realizat** **SE-1** =1 proiect, Cost 2025=125.450,24 lei **SE-2** = 74 proiecte, Cost 2025= 104.767.635,37 lei Beneficiari: 76.335 locuitori inclusiv 10 057 elevi și copii și 1 484 angajați **CR-2**= 6 proiecte, Cost 2025=5.538.755,83 lei

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
										Beneficiari:129 copii, 28 angajați
2.2.	Sprijinirea APL în instalarea sistemelor de producere și de furnizare a energiei, folosind resursele regenerabile	Total – 20 proiecte implementate: 2024 – 2; **2025 – 5**; 2026 – 5; 2027 – 5; 2028 – 3.	Planificat 162,5 mil. lei 2024 – 16,250; **2025 – 40,625**; 2026 – 40,625; 2027 – 40,625; 2028 – 24,375	2024-2028	1,9mil *Notă Cost efectiv pentru proiecte în implementare: 7,6 mil	-	14 mii	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală; Centrul Național pentru Energie Durabilă	**Realizat** **SE-2** = 5 proiecte, Cost 2025= 1.944.244,79 lei Beneficiari: 5572 locuitori
2.3.	Sprijinirea APL în construcția/reconstrucția edificiilor sportive și recreative	Total – 35 de proiecte implementate: 2024 – 5; **2025 – 10**; 2026 – 10; 2027 – 5; 2028 – 5	Planificat 150 mil. lei 2024 – 21,425; **2025 – 42,850**; 2026 – 42,825; 2027 – 21,425; 2028 – 21,450	2024-2028	74 mil *Notă Cost efectiv pentru proiecte în implem	-	9,6 mil	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;	**Realizat** **SE-1** = 1 proiect, Cost 2025 = 1.165.272,22lei **SE-2 =**51 proiecte, Cost 2025=

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
					entare: 44,2 mil				Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	73.828.712,95 lei Beneficiari: 78 991 locuitori, inclusiv 14 237 elevi și copii și 464 angajați
2.4.	Sprijinirea construcției, reconstrucției și renovării edificiilor destinate serviciilor sociale, care sunt esențiale pentru categoriile social-vulnerabile din comunitate	Total – 35 de proiecte implementate: 2024 – 5; **2025 – 10**; 2026 – 10; 2027 – 5; 2028 – 5	Planificat 150 mil. lei 2024 – 21,425; **2025 – 42,850**; 2026 – 42,825; 2027 – 21,425; 2028 – 21,450	2024-2028	5,4 mil	-	752 mii		Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**Realizat parțial** **SE-2** = 3 proiecte; Cost 2025= 5.428.603,84 lei Beneficiari: 3844 locuitori inclusiv 140 copii și 20 angajați
2.5.	Sprijinirea APL în restaurarea, reconstrucția, reabilitarea instituțiilor culturale, a monumentelor și a structurilor istorice	Total – 70 de proiecte implementate: 2024 – 10; **2025 – 15;** 2026 – 20; 2027 – 15; 2028 – 10	Planificat 350 mil. lei 2024 – 50; **2025 – 75;** 2026 – 100; 2027 – 75; 2028 – 50	2024-2028	39 mil *Nota Costul efectiv proiecte în	-	5,9 mil	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;	**Realizat** **SE-1**= 1 proiect, Cost 2025= 13.019,78 lei, **SE-2**= 32 proiecte, Cost=

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	specifice pentru arhitectura rurală tradițională într-o anumită zonă, destinate unor scopuri publice				implementare : 42 mil				Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	39.406.716,76 lei Beneficiari: 3 844 locuitori, inclusiv 140 copii și 20 angajați
Obiectivul specific 3. Consolidarea capacității a 400 de angajați ai autorităților publice locale în implementarea proiectelor, accesarea și atragerea investițiilor până în anul 2028										
F3.1.	Sprijinirea APL în asigurarea cofinanțării solicitate în cadrul proiectelor finanțate din sursele de asistență externă pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și sociale locale (conform domeniilor de intervenție eligibile, descrise în prezentul Program)	20 de proiecte din surse externe atrase (cu ajutorul cofinanțărilor acordate)	70	2024-2028	3,2 mil *Nota Costul efectiv proiecte în implementare : 1,1mil	-	-	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**Realizat SE-2=** 8 proiecte, Cost 2025= 3.281.884,03lei Beneficiari: 8 autorități de nivel I cu 31 641 locuitori
4. Managementul Programului										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
4.1.	Lansarea și implementarea concursului „Satul European – 2” (2024)	Primul pachet de proiecte selectate și implementate (în limitele bugetului alocat)		trim. I, 2025	-	-	-	bugetele Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, a Oficiului Național de Dezvoltare Regională Locală și ale APL aplicante/ beneficiare, din contul și în limitele cheltuielilor curente aprobate	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**În proces de realizare** - Lansarea concursului: 20.12.2023, - Aprobarea a 612 proiecte în baza HG nr. 571/ 2024, -Includerea în DUP a 100 proiecte (M.2.1, M.1.3, M.3.1) în baza HG nr.696/2024 - Complementarea programului „Satul European-2” cu 96 proiecte prin HG 160/2025 -Semnarea a 868 contracte de finanțare.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
										- 232 proiecte finalizate în 2025.
4.2.	Lansarea și implementarea concursului „Satul European – 3” (2025)	Al doilea pachet de proiecte selectate și implementate (în limitele bugetului alocat)		trim. I, 2025	-	-	-	Bugetele Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, a Oficiului Național de Dezvoltare Regională Locală și APL-aplicante/ beneficiare, din contul și în limitele cheltuielilor curente aprobate	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**Nerealizat**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
4.3.	Lansarea și implementarea concursului „Satul European – 4” (2026)	Al treilea pachet de proiecte selectate și implementate (în limitele bugetului alocat)	N/A	trim. I, 2026	-	-	-	Bugetele Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; a Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală și APL-aplicante/ beneficiare, din contul și în limitele cheltuielilor curente aprobate	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	**Neinițiat**
4.4.	Evaluarea rezultatelor Programului și determinarea oportunității inițierii unui nou	Raport de evaluare a Programului	0,8	trim. IV, 2028	-	0,8	-	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării	**Neinițiat**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	program de avansare a rezultatelor obținute								Regionale; Oficiul Național de Dezvoltare Regională Locală	
4.5.	Dezvoltarea/ajustarea mecanismului de monitorizare, în special asigurarea colectării datelor dezagregate conform criteriilor de sex, vârstă și profil regional	Metodologie de monitorizare și evaluare elaborată/ajustată	În limitele bugetului alocat	trim. IV, 2025	-	-	-	-	Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală; agențiile de dezvoltare regională Nord, Centru, Sud și UTA Găgăuzia	**Parțial realizat** A fost elaborată Instrucțiunea de monitorizare și evaluare a proiectelor de dezvoltare locală, urmând să fie aprobată.
Costul total executat 2025			**1.171,7 mld. lei**							